

Aurora CIUCĂ

DOR DE CERNĂUȚI

Una din acele zile de toamnă care par desprinse din cartea cu poze a amintirii. Mereu aceeași, mereu altfel, scaldată în lumină aurie, cu nori albi desenați pe un cer albastru-peruzea. Drum îngust dinspre Iași spre Cernăuți, prin Pașcani, Fălticeni, pe lângă lacurile surprinzând ochiul cu nuanțele înșelătoare ale undelor.

Siret. Vamă. De când cu EUropa, nu am mai avut experiențele triste de la începutul anilor '90, când trecerea frontierei era o adevărată încercare. Nimeni nu vorbește românește și, pentru cele câteva mașini din față, așteptarea se prelungește. Vameși care nu fac nici un efort să pară umani, prinși într-un mecanism procedural sufocant. Un tinerel în uniformă strânge pașapoartele pasagerilor din șase-șapte mașini, întrebând de numărul de persoane... văzute. „Dva” în cazul nostru? Suntem siguri? Și ne dă un talon pe care scrie tremurat cifra 2. După care, se retrage în ghereta prevăzută cu computer. Când, în sfârșit, ajungi cu mașina în fața ei, alți trei vameși încep un joc de semne pe care trebuie să-l joci: un semn din degetul arătător te extrage din locul tău, o mână îndreptată spre portbagaj și, imediat, în sus anunță un control al bagajelor. Un cuvânt, în sfârșit, ne nedumerește: medicine? Ți degetul celui de-al treilea se îndreaptă spre cap. Ca în jocurile de mim întrebăm în cor: pastile? Pentru cap? Și un alt semn, aprobator și scurt din bărbie ne dă răspunsul. Apoi, o mână întinsă cu palma în sus, a așteptare, pînă când, febril, rătăcim prin bagaje și găsim minuscula trusă medicală. Un ochi vigilent trece rapid peste ea și, gata, spatele întors ar putea însemna că am trecut testul...

Înaintăm, ieșim din culoarul dintre lumi și, surpriză, după alți 20 de metri alți trei vameși. Ce să mai urmeze? Fără cuvinte suntem pierduți. Dar și cu ele suntem la fel. Nu înțelegem ce ni se spune, scurt, răstit. Întrebăm, dacă putem vorbi în limba română, în engleză sau franceză sau... Nu, nu putem, o mână care cade a lehamite ne asigură că nu putem. Și totuși ni se cere ceva. Precipitați, întindem pașapoartele și mîna zice nu, certificatul de înmatriculare și... nu. În fine, unul dintre ei, vizibil iritat de lipsa noastră de perspicacitate, articulează grav: bilet! Aaa, talonul, pe care îl primisem și pe care scria „dva”! Secunda de liniște ce

urmează se frînge brusc sub o întrebare-cuvînt: copil? Nu, nu cred că avem copii dar totuși, trebuie să punem la dispoziție interiorul portbagajului pentru un alt control. Încerc să găsesc explicații, mă gîndesc la traficul de persoane, la datoria omului de la frontieră. Găsesc însă că e prea mult, prea nefiresc.

Aș fi răspuns cu bucurie unei simple întrebări privind scopul vizitei la Cernăuți. Le-aș fi povestit, într-o limbă a noastră, că mă cheamă amintirile bunicului meu, care în tinerețe mergea la Cernăuți cu bicicleta, vizita orașul și seara, obosit și fericit, se întorcea la Rădăuți. Care mi-a povestit despre biblioteci, cinematografe, spitale, universitate, despre Eminescu.

Procedura se termină, în sfârșit, ziua este aceeași, dar cerul interior nu mai e la fel. Sper ca măcar la universitate să fie soare...

Inaugurată în zodia balanței (la 4 octombrie 1875, pe locul Seminarului Teologic Liceal Ortodox) Franz Josefs Universităt a devenit, după unirea Bucovinei cu România, Universitatea Regele Carol I, iar astăzi, Universitatea Națională Yuriy Fedkovych. Clădirea principală, fostă reședință a Mitropoliei Bucovinei și Dalmației (1864-1882), intrată în patrimoniului mondial al UNESCO, are o arhitectură impresionantă. Vizita este, din păcate, imposibilă, după spusele paznicului, peste autoritatea căruia nu se poate trece. Într-o limbă română destul de clară invocă, din nou, regulamentul... Vizita privată înseamnă niște aprobări. Chiar dacă ești profesor. Desigur, câteva fotografii pot fi făcute. După numai trei pași pe aleea centrală și tot atîtea imagini capturate, decide că este prea mult și că vizita s-a terminat. Mîine, sau în altă zi, cu aprobare, totul va fi altfel...

Rămîne să-mi imaginez cum mi s-au intersectat pașii cu cei ai artizanilor unirii Bucovinei cu România (proclamată la 28 noiembrie 1918 în Sala Sinodală de Dionisie Bejan, Ion Nistor, Iancu Flondor), dintre care Nistor, vicoveanul școlit la Viena, istoric „al ideii și unității naționale” (cum l-a numit Blaga), avea să fie primul rector al Universității românești. Și să sper că foarte curînd universitatea își va deschide frumoasele porți oricărui călător prin istorie.